

Nieuwsbrief 3

BESTE LEZER,

In juni 2013 namen 11 dakloze gezinnen hun intrek in een leegstaand kloostergebouw in de Muide. Ze werden een jaar lang ondersteund door 4 vzw's die tot een overeenkomst 'bezetting ter bedde' kwamen met de eigenaar van het pand in de Meulesteedsesteenweg. De gezinnen mochten er een jaar lang verblijven. Ze kregen hulp in hun zoektocht naar werk, bij het regelen van hun papieren en bij de contacten met de school en de gezondheidsvoorzieningen. Toen de overeenkomst op 30 juni 2014 afliep, hadden 7 gezinnen werk gevonden. Bovendien hadden de meeste gezinnen alle documenten en verblijfspapieren geregeld gekregen, volgden veel volwassenen Nederlandse les of een opleiding en gingen de kinderen regelmatig naar school. Ondanks de vele inspanningen van de gezinnen zelf (met ondersteuning van de vzw's en vrijwilligers) om een huis te vinden op de reguliere huisvestingsmarkt, slaagde niemand in dat opzet. Een alternatief was er niet, en daarom bleven de bewoners het pand ook na 1 juli bewonen, ondanks de beëindiging van de overeenkomst tussen de eigenaar en de 4 vzw's. Op 25 augustus 2014 dagvaardde de eigenaar de bewoners voor de vrederechter van het vierde kanton. De zaak werd bepleit op 9 september. De bewoners moesten het pand verlaten binnen 48 uur na betekenis van het vonnis. Halverwege september zijn de meeste bewoners er vertrokken. De 4 vzw's besloten geen actie te voeren voor een langer verblijf in het klooster. Ze wilden de gemaakte afspraken met de eigenaar respecteren en de plannen voor de afbraak van het gebouw (en de bouw van een nieuw opvangcentrum voor daklozen) niet dwarsbomen. Van overheidswege bleef elk initiatief voor de voortzetting van dit 'Experiment' uit, ondanks de opmerkelijke resultaten van het project. Zoals gevreesd, maar verwacht, belandden de bewoners, met

uitzondering van 2 gezinnen, opnieuw in kraakpanden en – binnenkort mogelijk – opnieuw in de illegaliteit.

TERUGBLIK

In het begin van de zomer van 2013 namen 11 gezinnen van Slovaakse afkomst in een paar dagen tijd hun intrek in het gekraakte Emmaüsgebouw in de Meulesteedsesteenweg in Gent. Dat gebouw had tot een paar maanden eerder gediend als opvangcentrum voor daklozen van het Centrum Algemeen Welzijnswerk Oost-Vlaanderen. Daarvoor hadden enkele van deze gezinnen het kasteel 'de Pélichy' in Gentbrugge gekraakt – dat eigendom was van de stad Gent – waar ze een achttal maanden verbleven. Dat schetst meteen de moeizame odyssee van deze gezinnen. De voorbij tien jaar zwierven ze van pand naar pand. Toen ze opnieuw met uitzetting en dakloosheid werden bedreigd, hebben vier Gentse vzw's beslist om de groep van 54 volwassenen en kinderen te ondersteunen in hun verlangen naar een duurzaam verblijf.

Met steun van burgemeester Termont en schepenen Decruynaere werd er in de loop van augustus 2013 een bezetting ter bedde onderhandeld tussen het CAW Oost-Vlaanderen en de 4 vzw's: Werkgroep Vluchtelingen Gent, Samenlevingsopbouw Gent, Rocsa vzw en Victoria Deluxe vzw. Die bezetting ter bedde hield in dat de 54 bewoners tot 30 juni 2014 in het voormalige kloostergebouw konden verblijven. De 4 vzw's zouden de energiekosten op zich nemen en positieve interacties tussen de gezinnen en de buurtbewoners ontwikkelen. Deze positieve wending haalde de pers. Er werd niet langer gesproken over een gekraakt pand, maar wel over een 'Housing First'-experiment: een in het buitenland ontwikkelde praktijk waarbij preciaire groepen eerst een woning wordt aangeboden om ze zo de noodzakelijke stabiliteit te geven. Daarna kunnen ze stap voor stap tot sociale mobiliteit komen.

Vrij snel na het onderhandelde akkoord ontstond er een intense samenwerking tussen de medewerkers van de 4 vzw's, de buurtstewards van de Stedelijke Integratiedienst en een tiental heel gemotiveerde vrijwilligers die

elk in de vorm van een peter- of meterschap de gezinnen mee ondersteunden. Dankzij de breed verspreide solidariteitsoproep '100 Sterke Schouders' werd de helft van de nodige middelen voor de energiekosten ingezameld. De andere helft kwam van het Bisdom Gent. Bisschop Luc van Looy kwam zelf naar het pand om rechtstreeks met de bewoners in gesprek te gaan en zich van de situatie te vergewissen. Ook het CAW Oost-Vlaanderen werd betrokken bij het opvolgen en afstemmen van de hulpverlening aan de gezinnen.

In de eerste maanden van het verblijf in het voormalige klooster werd veel energie geïnvesteerd in de ondersteuning van de bewoners opdat ze zich in een regulier en legaal verblijf zouden inschakelen. Veel van de bewoners zaten in een structureel overlevingsverhaal: er werd nog in het zwart gewerkt, kinderen liepen onregelmatig school, gemaakte kosten werden niet betaald bij gebrek aan financiële middelen, enz. Ze werden ertoe aangezet een reguliere baan te zoeken, een opleiding te volgen, de juiste en noodzakelijke (verblijfs)documenten aan te vragen, Nederlands te leren, enz.

Om de twee weken werd een bewonersvergadering georganiseerd met de vertegenwoordigers van de 4 vzw's, de vrijwilligers, de buurtstewards en de bewoners. Conflicten en spanningen tussen de gezinnen werden besproken, de aanwezigheid van de kinderen op school werd opgevolgd, de medische problemen werden in kaart gebracht en er werd gezocht naar kansen op de arbeids- en huisvestingsmarkt. In een volgende fase werd ernaar gestreefd om de bewoners zelf het heft in handen te laten nemen en zich stap voor stap te emanciperen.

OPMERKELIJKE RESULTATEN, MAAR EEN VERVOLGPROJECT BLIJFT UIT

De ondersteuners maakten de gezinnen er al van bij de start van het project van bewust dat ze tegen eind juni 2014 op eigen benen moesten staan en op zoek moesten gaan naar regulier werk en reguliere huisvesting. Ze deden heel veel inspanningen die wij als bijzonder positief ervaren: iedereen trok naar de dienst bevolking en de Slovaakse ambassade op zoek naar alle

noodzakelijke documenten, alle volwassen bewoners schreven zich in bij de VDAB en er werd nog intenser naar een reguliere job gezocht.

Vandaag stellen we vast dat in 9 (van de 11) gezinnen een van de partners (of allebei) over een E-kaart beschikt (een E-kaart is een recht op verblijf voor Europese burgers onder bepaalde voorwaarden). In 7 van de gezinnen is één volwassene regelmatig aan het werk via een uitzendcontract of plukkaart (voor regulier vast werk ligt de drempel nog een stuk hoger). Anderen hebben zich ingeschreven om Nederlandse les of een opleiding te volgen. De kinderen lopen regelmatig school, en sommige van ze nemen deel aan activiteiten binnen het jeugdwerk. Dat was een belangrijke vooruitgang in amper een jaar tijd.

Eind juni 2014 stelden de 4 vzw's een evaluatierapport op dat officieel werd overhandigd en toegelicht aan het stadsbestuur. Dat evaluatierapport is terug te vinden op de [website van Victoria Deluxe vzw](#).

Huisvesting bleef echter een probleem. De gezinnen bleken niet meer te willen kraken. 'Zoals iedereen' wilden ze werken en een huis huren. Niemand vond echter een huis op de reguliere huisvestingsmarkt. De meeste eigenaars willen geen huis verhuren aan bewoners van Slovaakse afkomst, of aan een gezin met 4 tot 5 kinderen. Bovendien zijn er weinig tot geen woningen voor grote gezinnen beschikbaar. Enkele gezinnen schreven zich in bij het Sociaal Verhuurkantoor, maar wie geen aaneensluitende reeks loonfiches kan voorleggen, of over te weinig vaste inkomsten beschikt, komt niet in aanmerking. Aangezien ze geen geschikte huurwoningen vonden en de huisvestingsdiensten geen enkele aanzet tot een alternatief formuleerden, werden ze opnieuw gedwongen om leegstaande panden te kraken.

Verder werken aan de maatschappelijke integratie van deze gezinnen vereist een stabiele huisvesting. Zo zouden de gezinnen tijdelijk onderdak kunnen krijgen in enkele van de meer dan 1.500 leegstaande sociale woningen die wachten op renovatie. Onze suggesties vonden vooralsnog geen gehoor bij de beleidsverantwoordelijken. Dat zou namelijk niet te verantwoorden zijn tegenover de ruim 8.000 andere Gentenaars die op de wachtlijst voor een sociale woning staan, luidt het. We vinden het een vreemde redenering dat

de wachtlijsten voor sociale woningen gebruikt worden als argument om deze mensen niet te ondersteunen. Het staat buiten kijf dat er een oplossing moet komen voor deze wachtlijsten, maar de stad kan ook ruimte vrijmaken voor experimenten die aan de woonbehoeften van specifieke groepen tegemoetkomen. Dakloosheid bestrijden zou een prioriteit moeten zijn, zeker in het geval van gezinnen met kinderen. Hulp of ondersteuning weigeren aan deze gezinnen is contraproductief. Het dwingt hen opnieuw in de richting van onwenselijke overlevingsstrategieën.

REKENING 100 STERKE SCHOULDERS

De vzw's ontvingen voor dit project van geen enkele instantie subsidies en waren dus volledig aangewezen op de giften van '100 Sterke Schouders'. De rekening werd geopend en beheerd door 2 vertegenwoordigers van de Beweging Recht op Wonen. Zonder deze middelen had het project niet gerealiseerd kunnen worden.

In totaal werd voor 21.780 euro aan giften gestort op de rekening.

Samenlevingsopbouw Gent droeg 5.922 euro bij. Daarmee werden een deel van de energierekeningen en de onkosten voor het in orde brengen van papieren betaald. Daarnaast betaalde Werkgroep Vluchtelingen, via middelen die het bisdom ter beschikking stelde, 6.236 euro voor een deel van de energiekosten. Werkgroep Vluchtelingen nam ook de kosten voor voeding, doktersbezoeken en vuilniszakken gedeeltelijk op zich. Voor materiële hulp en voedselpakketten konden de gezinnen, dankzij de bemiddeling van Werkgroep Vluchtelingen, ook terecht bij KRAS vzw. Wat die materiële tussenkomsten betreft, hebben we geen algemeen overzicht. Na de beëindiging van de bezetting ter bedde ondersteunt Caritas tevens de betalingen van huishuur voor 1 gezin gedurende een jaar.

In totaal werd via de rekening '100 Sterke schouders' 25.687 euro uitgegeven. We onderscheiden betalingen:

- voor het in orde brengen van papieren (reispassen, geboorteaktes, huwelijksaktes en apostilles, aanvraag ID-kaarten, ...);
- voor het opladen van de budgetmeter (elektriciteit);
- voor de controle van de stookolieketel (die uiteindelijk toch niet meer in werking kon worden gesteld);
- aan Eandis en Lampiris voor de gas- en verwarmingskosten en herstellingen elektriciteit;
- voor waterverbruik;
- voor voedsel (bij de verschillende bezoeken aan de ambassade – een onderneming die in de praktijk telkens een dag in beslag nam – werden eten en drank voorzien voor de ouders en kinderen);
- voor diverse kosten (waaronder 1.800 euro voor de huurwaarborg en de eerste drie maanden huur voor een van de gezinnen, schoonmaakgerief en enkele facturen voor gezondheidszorg).

De rekening van '100 Sterke Schouders' blijft nog even actief omdat we nog wachten op de eindafrekening van Lampiris. Binnenkort wordt de rekening echter afgesloten. Mensen die de bewoners verder wensen te steunen, kunnen dat voortaan doen op de rekening van vzw Werkgroep Vluchtelingen Gent.

IBAN: BE90 5230 4577 9732 **BIC:** TRIOBEBB

Meer info over Werkgroep Vluchtelingen Gent vind je op de website [Vluchtelingen-Gent](#).

DANK AAN

De steun via '100 sterke schouders' illustreert dat er binnen onze samenleving wel degelijk verontwaardiging heerst over de systematische en structurele uitsluiting van een al jaren gemarginaliseerde bevolkingsgroep en dat er een draagvlak bestaat om hier iets aan te doen.

**WE STAAN EROP OM ALLE STEUNGEVERS VAN HARTE TE DANKEN
VOOR HUN FINANCIËLE INBRENG EN VERTROUWEN!!**

Van niet te onderschatten waarde voor het project was eveneens de inbreng van een 10-tal vrijwilligers die de gezinnen als meter of peter ondersteunden en die langzaam maar zeker, via een enorme betrokkenheid en heel veel geduld, de vertrouwensband met 'hun' gezin konden opbouwen.

Ten slotte wensen wij de vele organisaties te vermelden die een belangrijke rol speelden en spelen in de ondersteuning van de gezinnen: de buurtstewards van Stad Gent en de ambtenaren van de Stedelijke Integratiedienst, Wijkgezondheidscentrum De Sleep, Vrije Basisschool 't Klimrek, Basisschool Het Kompas, Vrije Basisschool Ledeberg, Vokans, Groep INTRO, Dokter De Vits, Transithuis, De Tinten en niet het minst de Kraaksteungroep Gent en de Beweging Recht op Wonen, ... Allen waren zij bereid, soms traag maar gestaag, te denken en te handelen buiten de gevestigde kaders, regels en procedures.

RECHT OP EEN MENSWAARDIG BESTAAN

Met de steun van de 4 vzw's en hun vrijwilligers hebben de gezinnen in 10 maanden tijd een langere weg afgelegd dan in de voorbije 10 jaar. We blijven wachten op een gedragen en onderbouwde visie van het stadsbestuur op het omgaan met bewoners in precaire situaties, al dan niet met een migratieachtergrond. Dit stelt ons teleur en maakt ons ongerust. De tol die de samenleving hiervoor betaalt, ligt stukken hoger dan wanneer we op een duurzame manier de zorg zouden opnemen voor deze en andere mensen in precaire situaties.

Het moge duidelijk zijn: de medewerkers van de 4 vzw's, de vrijwilligers, de buurtstewards en vele anderen zijn tijdens het zorgverhaal vaak op de grenzen van hun kunnen gebotst, maar nooit hebben ze getwijfeld aan de waarde en de noodzaak van dit soort werk. Wat we in één jaar hebben zien evolueren, met vallen en opstaan, overtuigt ons nog meer om niet vanuit een moreel en normatief kader over de mensen te praten, maar om resoluut met hen in dialoog te blijven treden en samen aan de slag te gaan. We blijven geloven in en ijveren voor het recht op een menswaardig bestaan, voor

iedereen, ongeacht hun afkomst en sociaaleconomische situatie en blijven hoopvol. En we wachten op innoverende voorstellen van de stad Gent.

Rocsa vzw, vzw Werkgroep Vluchtelingen Gent, Samenlevingsopbouw Gent en Victoria Deluxe vzw.

Copyright © 2014 Victoria Deluxe vzw, All rights reserved.

***Our mailing address is:**

Victoria Deluxe vzw
Dok Noord 4F 102

Ghent9000

Belgium